

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DTD-3.054.3.2024

Warszawa, 06 marca 2024

**Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 1318 Posła na Sejm RP Pana Lucjana Marka Pietrzczyka w sprawie obowiązku rejestracji pojazdów sprowadzanych z zagranicy w celach handlowych, przedstawiam poniżej następujące informacje.

Ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości¹ wprowadzona została zmiana do ustawy – Prawo o ruchu drogowym², polegająca m.in. na wprowadzeniu obowiązku złożenia wniosku o rejestrację pojazdu zamiast obowiązku zgłoszenia nabycia pojazdu oraz zamiast obowiązku rejestracji pojazdu sprowadzonego z terytorium Unii Europejskiej. Obowiązek ten określony został w art. 73aa ustawy, natomiast sankcje za jego niedopełnienie – w art. 140mb. Powyższe przepisy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Wyjaśniam, że tak jak argumentowano w uzasadnieniu do tej zmiany, zastąpienie obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu pojazdu obowiązkiem rejestracji pojazdu ma na celu zapewnienie aktualności danych właścicieli pojazdów w centralnej ewidencji pojazdów, na której bazuje m.in. Policja i inne służby. Zakłada się, że zmiana ta rozwiąże problem nakładania mandatów na osoby, które już nie są właścicielami pojazdów oraz dodatkowo, zmobilizuje właścicieli pojazdów, którzy często zgłaszają samo nabycie pojazdu, ale już go nie przerejestrowują, gdyż sądzą, że zgłoszenie nabycia jest ich jedynym obowiązkiem.

Brak terminowego wypełnienia wprowadzonego z dniem 1 stycznia 2024 r. obowiązku złożenia wniosku o rejestrację pojazdu podlega sankcji w postaci kary pieniężnej analogicznie jak w przypadku niewypełnienia dotychczasowego obowiązku zawiadomienia o nabyciu albo zarejestrowania pojazdu sprowadzonego z UE i również dotyczy wszystkich pojazdów, niezależnie od ich stanu technicznego.

Zwracam jednak uwagę na fakt, że w przypadku gdy właściciel pojazdu złoży wniosek o rejestrację pojazdu, ale nie przedłoży któregoś z dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdu, organ rejestrujący wezwie go do usunięcia braków w wyznaczonym terminie – stosownie do art. 64 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego³. Należy przy tym zaznaczyć, że przepisy KPA nie wykluczają, aby na wniosek strony organ wydłużył termin na uzupełnienie braków formalnych o czas niezbędny do naprawy pojazdu i uzyskania pozytywnego wyniku badania technicznego. Informuję również, że zgodnie z art. 98 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej

¹ ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości (Dz. U. poz. 1394)

² ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn. zm.),

³ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.)

może także zawiesić postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz nie zagraża to interesowi społecznemu.

Przedstawiając powyższe chciałbym podkreślić, że kwestia przypadków nabywania pojazdów w niewłaściwym stanie technicznym i niezdatnych do ruchu drogowego, nie powinna być przeszkodą do kompleksowego, systemowego i niezbędnego doprecyzowania i uzupełnienia przepisów o obowiązkach właścicieli pojazdów, a co za tym idzie – zapewnienia aktualności i referencyjności danych w Centralnej Ewidencji Pojazdów. Powyższe winno być zatem uwzględniane przez kupującego (również przez przedsiębiorcę zajmującego się obrotem pojazdami) przed podjęciem decyzji o nabyciu pojazdu, który nie posiada ważnych badań technicznych lub jest pojazdem uszkodzonym.

W konsekwencji przepisy art. 73aa ustawy – Prawo o ruchu drogowym nie przewiduje wyłączenia z obowiązku złożenia wniosku o rejestrację pojazdów, które są uszkodzone lub nie mają ważnych badań technicznych.

Nowe przepisy przewidują natomiast inne zwolnienia z tego obowiązku, które dodane zostały m.in. w związku z postulatami organizacji reprezentujących przedsiębiorców zajmujących się obrotem pojazdami, tj.:

- zwolnienie przedsiębiorców zajmujących się obrotem pojazdami lub produkcją pojazdów z obowiązku złożenia wniosku o rejestrację pojazdów nowych nabywanych na terytorium RP i sprowadzanych z UE i spoza Unii Europejskiej (art. 73aa ust. 5 ustawy),
- zwolnienie z obowiązku złożenia wniosku o rejestrację pojazdu w przypadku, gdy przed upływem terminu na wykonanie tego obowiązku zostanie wydane zaświadczenie o demontażu pojazdu (art. 73aa ust. 6 ustawy),
- zwolnienie z obowiązku złożenia wniosku o rejestrację pojazdu w przypadku, gdy właściciel pojazdu nabytego na terytorium RP dokona zbycia tego pojazdu przed upływem terminu na złożenie wniosku (art. 73aa ust. 7 ustawy).

Nowe przepisy uwzględniają szczególną sytuację przedsiębiorców zajmujących się obrotem pojazdami również poprzez określenie dla nich aż trzykrotnie dłuższego terminu (90 dni) na dopełnienie obowiązków w zakresie złożenia wniosku o rejestrację pojazdu niż termin dotyczący pozostałych właścicieli pojazdów, tak, aby zapewnić dłuższy czas na sprzedaż albo zarejestrowanie pojazdu. Jednocześnie też przepisy te zastępują istniejący od 2004 r. obowiązek rejestracji pojazdu sprowadzonego z terytorium UE w terminie 30 dni obowiązkiem złożenia wniosku o rejestrację pojazdu w przypadku podmiotów zawodowo zajmujących się obrotem pojazdami w terminie 90 dni. Zatem w takich przypadkach omawiane przepisy wprowadzają nawet korzystniejsze rozwiązania dla przedsiębiorców branży aniżeli obowiązujące dotychczas.

W mojej ocenie przyjęte zmiany są konieczne i zasadne dla kompleksowego doregulowania przepisów o obowiązkach właścicieli pojazdów (w tym przedsiębiorców) związanych z rejestracją pojazdów oraz funkcjonowaniem centralnej ewidencji pojazdów gromadzącej i udostępniającej referencyjne dane o pojazdach i ich właścicielach.

Przedstawiając powyższe informuję, że obecnie nie są planowane zmiany rozwiązań prawnych w zakresie obowiązku złożenia wniosku o rejestrację pojazdu, które dodane zostały ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży¹ do ustawy – Prawo o ruchu drogowym². Należy zauważyć, że rozwiązania te weszły w życie z dniem 1 stycznia 2024 r. dlatego miarodajna ocena ich funkcjonowania będzie możliwa dopiero po pewnym okresie ich działania. Ministerstwo Infrastruktury będzie przyglądać się funkcjonowaniu nowych rozwiązań i analizować napływające do resortu informacje o praktycznym stosowaniu wprowadzonych przepisów.

W odniesieniu natomiast do poruszonej kwestii obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu regulowanej przepisami ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych⁴, uprzejmie informuję, że wystąpiłem do Ministra Finansów o przekazanie stanowiska. Wyjaśnienia Ministra Finansów otrzymane w tej sprawie przy piśmie nr FN6.701.22.2024 z dnia 22 lutego 2024r. przedstawiam poniżej:

„Normy systemowe dotyczące obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych i ustawowy obowiązek zawarcia umowy tego ubezpieczenia uwarunkowany jest jego szczególną funkcją społeczną, jaką jest ochrona osób trzecich przed skutkami częstych, niekorzystnych zdarzeń powstałych wskutek ruchu pojazdów. Nieprzerwany charakter odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i zarazem ochrony ubezpieczeniowej, daje poszkodowanym w wypadku zajścia zdarzenia objętego ochroną gwarancję otrzymania należnego odszkodowania. Z drugiej strony, umowa tego ubezpieczenia chroni ewentualnego sprawcę wypadku komunikacyjnego przed nadmiernymi obciążeniami finansowymi z tytułu jego odpowiedzialności cywilnej oraz zabezpiecza jego majątek przed nadmiernym uszczupleniem z tytułu tej odpowiedzialności.

W związku z tym systemowym rozwiązaniem obowiązującym w polskim prawie, które ma zapewnić ciągłość ubezpieczenia, jest powiązanie obowiązku zawarcia umowy obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych z rejestracją pojazdu. Zgodnie z ogólną zasadą posiadacz pojazdu jest obowiązany zawrzeć umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych najpóźniej w dniu rejestracji pojazdu mechanicznego. Jednocześnie umowa ubezpieczenia OC komunikacyjnego ulega rozwiązaniu z chwilą wyrejestrowania pojazdu mechanicznego. Powiązanie obowiązku ubezpieczenia OC z rejestracją pojazdu zgodne jest z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady⁵. Art. 3 tej dyrektywy nakłada na każde Państwo Członkowskie obowiązek zastosowania wszelkich właściwych środków, aby zapewnić objęcie ubezpieczeniem OC z tytułu użytkowania pojazdów, których stałe miejsce postoju znajduje się na jego terytorium. Za terytorium, na którym znajduje się stałe miejsce postoju pojazdu uważa się zaś terytorium Państwa, którego tablicę rejestracyjną pojazd posiada.

W odniesieniu do pojazdów mechanicznych zarejestrowanych na stałe, podmiot prowadzący działalność gospodarczą polegającą na pośredniczeniu w kupnie i sprzedaży pojazdów mechanicznych lub polegającą na kupnie i sprzedaży pojazdów mechanicznych, w zakresie pojazdów przeznaczonych do kupna lub sprzedaży może zawrzeć umowę ubezpieczenia krótkoterminowego na okres nie krótszy niż 30 dni, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy³.

Niezależnie od tego należy mieć na uwadze, że pozostawienie, czy też unieruchomienie pojazdu np. na parkingu, hangarze czy w warsztacie celem dokonania napraw i modyfikacji nie wyklucza sytuacji, w których mogłoby dojść do wystąpienia szkody. W związku z tym, na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy³, za szkodę wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu uważa się również szkodę powstałą przy wsiadaniu i wysiadaniu z pojazdu, bezpośrednio przy załadunku i rozładunku pojazdu oraz podczas zatrzymania, postoju lub garażowania. Do wypadków ubezpieczeniowych dochodzi również np. na parkingach, w garażach, czy też podczas wykonywania zabiegów

⁴ ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2500, z późn. zm.)

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (wersja ujednolicona)

konserwacyjnych. Odpowiedzialność odszkodowawcza powstaje także w sytuacji, gdy do powstania szkody doszło w czasie wsiadania i wysiadania z samochodu, w trakcie otwierania drzwi, czy też gdy szkoda powstała na skutek wybuchu silnika czy samozapłonu w czasie, kiedy pojazd się nie poruszał. Wprowadzenie tej normy wynika m.in. z faktu, że brak uczestnictwa pojazdu w ruchu po drogach publicznych i jego przetrzymywanie np. na wydzielonym parkingu, hangarze czy warsztacie, jedynie redukuje do pewnego stopnia ryzyko powstania szkody w związku z ruchem tego pojazdu, jednak nie niweluje takiego ryzyka w całości.

W przypadku natomiast zaistnienia sytuacji, w której do ruchu zostałby wprowadzony pojazd, którego posiadacz nie byłby ubezpieczony w zakresie OC komunikacyjnego, a jednocześnie zostałaby wyrządzona przez ruch takiego pojazdu szkoda, ewentualne roszczenia osób poszkodowanych z tytułu powstałych szkód przekraczałyby finansowe możliwości sprawcy. Mając na uwadze zapewnienie zabezpieczenia osób poszkodowanych w związku z ruchem pojazdów ustalone minimalne sumy gwarancyjne w przypadku szkód na osobie wynoszą 5 210 000 euro zaś szkód na mieniu 1 050 000 euro. Analogiczna sytuacja mogłaby dotyczyć nieubezpieczonego posiadacza pojazdu i szkody powstałej podczas i w związku z postojem takiego pojazdu. W takim przypadku świadczenia osobom poszkodowanym lub uprawnionym wypłaca Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, ale ma on prawo domagania się od nieubezpieczonego sprawcy szkody zwrotu wydatkowanych pieniędzy.

Niezależnie od przedstawionych wyjaśnień, w każdym przypadku istnieje możliwość negocjacji z zakładem ubezpieczeń wysokości składki ubezpieczeniowej, np. w związku z mniejszym ryzykiem z uwagi na stałe lub przejściowe wyłączenie pojazdu z ruchu.”.

Z wyrazami szacunku,

Dokument podpisany elektronicznie przez:
z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Paweł Gancarz
Podsekretarz Stanu